

RAISE A READER: SHARING BOOKS WITH YOUNG CHILDREN TO DEVELOP A LOVE OF READING

WYCHOWAĆ CZYTELNIKA: UDOSTĘPNIANIE KSIĄŻEK MAŁYM DZIECIOM W CELU WYROBIENIA ZAMIŁOWANIA DO CZYTANIA

Funding Partners / Partner finansujący

- Ontario Ministry of Community and Social Services - Early Years Challenge Fund
- Friends of the Brampton Public Library
- Town of Caledon Library
- Friends of the Library/Mississauga
- MSM Transportation Inc.
- Rotary Club of Brampton

Now is the time to *Raise a Reader!*

Parents often ask: when should I start reading to my children? The answer is that early literacy should begin at birth, just like any other parenting responsibility. Sharing books, stories, songs, and rhymes from an early age has enormous benefits.

Reading to your children:

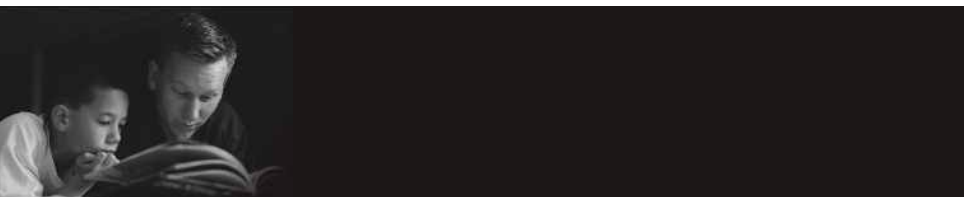
- Stimulates their brains and helps them develop.
- Gives both of you quality time to bond and have fun together.
- Encourages them to speak and read by introducing them to the pleasure of stories, the sounds and rhythms of language, and the shapes of letters.
- Is virtually FREE!

The most important thing you can do to help your children become readers for life is to teach them to love books, and this booklet is full of useful tips and examples on how to do just that. The ideas here don't have to be used at a scheduled story time - a few minutes of reading activities in your daily routine each day can be beneficial. Read to your child at bath time or on the bus, play story or song tapes in the car, or just talk to them about daily events at any time! If you can, invite older children or relatives to read to your child. All of this helps to Raise a Reader!

Early Literacy in a two-language Household:

If you speak a language in your house other than English or French, you can still raise your children as readers by sharing stories, songs and rhymes in both languages. Try these activities:

- Use books in one language, but translate them as you go.
- Play “point and say” in both languages, perhaps having the child translate.
- Use dual-language books.
- Set aside certain times or family members to speak and read English, or your native language only.

Już teraz należy **Wychować czytelnika!**

Rodzice często pytają: kiedy powinniśmy zacząć czytać dzieciom? Odpowiedź jest taka, że kształtowanie umiejętności czytania i pisania, tak jak i wszystkie inne obowiązki rodzicielskie, zaczyna się od urodzenia. Książki, opowiadania, piosenki i wierszyki udostępniane od wczesnego dzieciństwa, przynoszą wielkie korzyści.

Czytanie dzieciom:

- stymuluje myślenie i rozwój dziecka
- ułatwia wytworzenie więzi i pozwala na wspólne, przyjemne spędzenie czasu
- poprzez przyzwyczajanie dzieci do przyjemności opowiadań, dźwięku i melodii języka oraz zaznajamianie ich z kształtem liter, zachęca dzieci do czytania i wypowiadania się
- praktycznie, NIC NIE KOSZTUJE!

Najlepszą rzeczą jaką rodzice mogą uczynić dla dzieci, aby stały się czytelnikami na całe życie, jest nauczenie ich zamilowania do książek. Niniejsza broszura zawiera cały szereg praktycznych wskazówek, jak tego dokonać. Podane tutaj wskazówki nie muszą być stosowane w czasie wyznaczonym na czytanie - codzienne poświęcenie kilku minut w dziennym rozkładzie zajęć może przynieść doskonałe rezultaty. Można czytać dziecku w czasie kąpieli czy w autobusie, odtwarzać taśmy z opowiadaniem lub piosenkami w czasie jazdy samochodem, lub po prostu w dowolnym momencie mówić do nich o tym co się robi lub co się wydarzyło! można również zaprosić starsze dzieci lub krewnych, aby czytali dziecku. Wszystko to pomaga w wychowaniu czytelnika!

Kształtowanie umiejętności czytania i pisania w domu dwujęzycznym:

Jeśli rodzice rozmawiają w domu w języku innym niż angielski lub francuski, można wychować dzieci na czytelników udostępniając im opowiadania, piosenki i wierszyki w obu językach. Można spróbować następująco:

- czytać książkę w jednym języku i tłumaczyć w trakcie czytania
- stosować zabawę "pokaż i nazwij" w obu językach, lub kazać dziecku tłumaczyć
- używać książki dwujęzyczne
- przeznaczyć określony czas, lub ustalić określoną osobę w rodzinie, aby czytać i rozmawiać wyłącznie po angielsku lub wyłącznie w swoim języku ojczystym.

Active Book Sharing:

The best way to teach children to love books is by participating actively in stories, songs and rhymes. The more actively involved you are, the more involved they are and the more fun you will both have. Play point and say, imitate animal sounds, use actions, make it a guessing game, ask questions about the story, encourage the child to say the repeated parts and feel free to make it up as you go along.

Stories

Here's a great example of a story that can be shared actively, e.g. by pretending to pull on the potato. This is a “cumulative” tale - one that repeats the same pattern but adds something new each time. It's also a folktale - a story that has been handed down through the generations, like fairy tales; in this case, the story comes from Eastern Europe.

THE ENORMOUS POTATO

Once upon a time there was an old man who planted a potato. The potato grew....and it grew...and it grew, until it was a great big enormous potato! So the old man decided it was time to harvest it. He grabbed the potato and he pulled....and he pulled....and he pulled, but the potato was strong and it would not come out.

So he called the old lady. The old lady pulled on the old man, and the old man pulled on the potato, and they pulled....and they pulled...and they pulled, but the potato would not come out.

So they called the little girl. The little girl pulled on the old lady, the old lady pulled on the old man, the old man pulled on the potato, and they pulled....and they pulled...and they pulled, but the potato wouldn't come out.

So they called the dog. The dog said “woof, woof”. And the dog pulled on the little girl, the little girl pulled on the old lady, the old lady pulled on the old man, the old man pulled on the potato, and they pulled....and they pulled...and they pulled, but the potato wouldn't come out.

So they called the cat. The cat said “meow, meow”. And the cat pulled on the dog, the dog pulled on the little girl, the little girl pulled on the old lady, the old lady pulled on the old man, the old man pulled on the potato, and they pulled....and they pulled...and they pulled, but the potato wouldn't come out.

So they called the little mouse. The mouse? How could the mouse help them? But the little mouse came, and said “squeak, squeak”. And the little mouse pulled on the cat, the cat pulled on the dog, the dog pulled on the little girl, the little girl pulled on the old lady, the old lady pulled on the old man, the old man pulled on the potato, and they pulled....and they pulled...and they pulled, until POOF! The great big enormous potato came out!

So they cleaned it, and put it into a big pot, and they cooked it, and that night they had a great big enormous potato feast!

Czynne czytanie książek:

Najlepszą metodą uczenia dzieci zamilowania do książek, jest czynne uczestniczenie w prezentowanych opowiadaniach, piosenkach i wierszykach. Im bardziej rodzice się angażują, tym bardziej zaangażowane są dzieci i tym lepiej wszyscy się bawią. Można grać we "wskaż i nazwij", naśladowanie głosów zwierząt, odgrywanie scen, zgadywanie; można zadawać pytania na temat przeczytanego opowiadania, zachęcać dzieci do powtarzania fragmentów i wymyślać coraz to nowe zabawy.

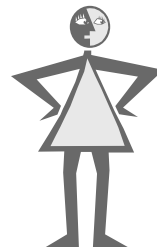

Opowiadania

Jako przykład opowiadania, w którym można czynnie uczestniczyć i naśladować, może być historyjka o wyrwaniu ziemniaka. Jest to opowiadanie, które się "kumuluje" - pewien fragment powtarza się według tego samego wzoru, dodając za każdym razem nowy element. Jest to historyjka ludowa, powtarzana z pokolenia na pokolenie, podobnie jak baśnie; opowiadanie to wywodzi się z Europy Wschodniej.

ZIEMNIAK OLBZRZYM

Dawno, dawno temu, żyli sobie dziadek i babka. Pewno razu dziadek posadził ziemniak. Ziemniak rósł i rósł... i rósł, aż wyrósł na olbrzyma! Wtedy dziadek uznał że nadszedł czas, aby go wyrwać. Złapał więc za ziemniak i ciągnie... i ciągnie i wyciągnąć nie może, bo ziemniak jest silny i nie chce wyjść z ziemi.

Zawołał więc babkę. Babka ciągnie dziadka, dziadek ciągnie ziemniak, ciągną... ciągną... ciągną i wyciągnąć nie mogą.

Zawołali więc dziewczynkę. Dziewczynka ciągnie babkę, babka ciągnie dziadka, dziadek ciągnie ziemniak, ciągną... ciągną... ciągną... i wyciągnąć nie mogą.

Zawołali więc psa. Pies zaszczekał "hau, hau" i zaczął ciągnąć. Pies ciągnie dziewczynkę, dziewczynka ciągnie babkę, babka ciągnie dziadka, dziadek ciągnie ziemniak, ciągną... ciągną... ciągną... i wyciągnąć nie mogą.

Zawołali więc kota. Kot zamiauczał "miau, miau" i zaczął ciągnąć. Kot ciągnie psa, pies ciągnie dziewczynkę, dziewczynka ciągnie babkę, babka ciągnie dziadka, dziadek ciągnie ziemniak, ciągną... ciągną... ciągną... i wyciągnąć nie mogą.

Zawołali więc myszkę. Myszka? Jak myszka może im pomóc? Ale myszka przyszła, zawołała "skwik, skwik" i zaczęła ciągnąć. Myszka ciągnie kota, kot ciągnie psa, pies ciągnie dziewczynkę, dziewczynka ciągnie babkę, babka ciągnie dziadka, dziadek ciągnie ziemniak, ciągną... ciągną... aż wreszcie PUF! wyciągnęli, i ziemniak olbrzym wyszedł z ziemi!

Umyli więc go i włożyli do wielkiego garnka i ugotowali. I tego wieczora wszyscy mieli wielką ucztę ziemniaczaną jedząc ziemniaka olbrzyma!

Play Rhymes:

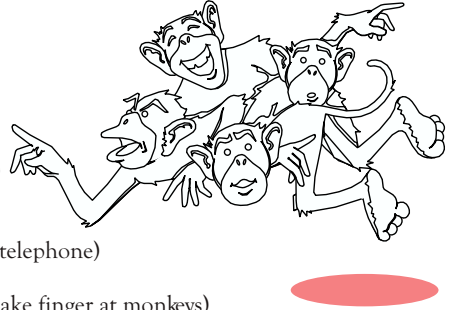
For very young children, play or action rhymes can be used as an alternative to books. Rhymes are fun, and a wonderful way to hold their attention and expose children to rhythmic forms of language.

Examples:

Five Little Monkeys

Five little monkeys (Five fingers up)
Jumping on the bed. (Bouncing up and down)
One fell out (One finger down)
And bumped his head (Hold your head)
Mommy called the doctor (Pretend to use the telephone)
And the doctor said,
“No more monkeys jumping on the bed!” (Shake finger at monkeys)

Hickory Dickory Dock

Hickory dickory dock (Swing arms like a pendulum)
The mouse ran up the clock (Run two fingers up your arm)
The clock struck one. (Hold up one finger)
The mouse ran down. (Run two fingers back down your arm)
Hickory, dickory, dock (Swing arm like a pendulum again)

Round and Round the Garden

Round and round the garden (Have the child hold out their hand palm up and using your index finger)
Like a teddy bear (Trace circles in the palm of their hand)
Up one step, (Begin to walk your fingers up their arm)
Up two steps, (Continue walking fingers up their arm)
To tickle you under there!! (Tickle the child under their arm)

Humpty Dumpty

Humpty Dumpty sat on a wall. (Bounce child on knee)
Humpty Dumpty had a great fall; (Lean child to side)
All the King's horses, and all the King's men, (Bounce child faster)
Couldn't put Humpty together again. (Bounce child faster)

Zabawa z wierszykami:

Dla małych dzieci, zamiast książki odpowiednie mogą być wierszyki. Wierszyki stanowią dobrą zabawę, są doskonałą metodą do podtrzymania uwagi dzieci, jednocześnie przyzwyczajając je do rytmicznej formy języka.

Przykłady:

Five Little Monkeys

Five little monkeys (Five fingers up)
 Jumping on the bed. (Bouncing up and down)
 One fell out (One finger down)
 And bumped his head (Hold your head)
 Mommy called the doctor (Pretend to use the telephone)
 And the doctor said,
 "No more monkeys jumping on the bed!" (Shake finger at monkeys)

Hickory Dickory Dock

Hickory dickory dock (Swing arms like a pendulum)
 The mouse ran up the clock (Run two fingers up your arm)
 The clock struck one. (Hold up one finger)
 The mouse ran down. (Run two fingers back down your arm)
 Hickory, dickory, dock (Swing arm like a pendulum again)

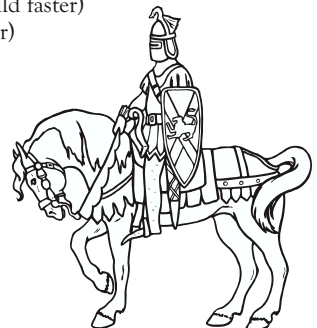

Round and Round the Garden

Round and round the garden (Have the child hold out their hand palm up and using your index finger)
 Like a teddy bear (Trace circles in the palm of their hand)
 Up one step, (Begin to walk your fingers up their arm)
 Up two steps, (Continue walking fingers up their arm)
 To tickle you under there!! (Tickle the child under their arm)

Humpty Dumpty

Humpty Dumpty sat on a wall. (Bounce child on knee)
 Humpty Dumpty had a great fall; (Lean child to side)
 All the King's horses, and all the King's men, (Bounce child faster)
 Couldn't put Humpty together again. (Bounce child faster)

Fun with Music

Songs, lullabies and quiet ballads can be sung to infants from birth, especially during feeding, bathing and changing times. As your baby grows, bouncing and action songs are very stimulating. Clapping, shaking noisy toys, and banging a pot are fun for toddlers. Music can help children to learn pre-reading, rhythm, memory and singing skills. Sing and dance with your child!

Song suggestions:

Head and Shoulders

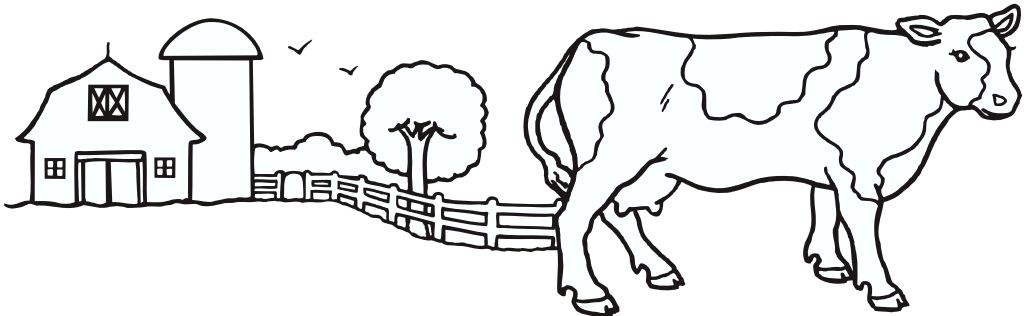
Head and shoulders (Touch the part of the body suggested)
Knees and toes, knees and toes, knees and toes
Head and shoulders, knees and toes,
Eyes, ears, mouth and nose (Repeat twice, going faster each time)

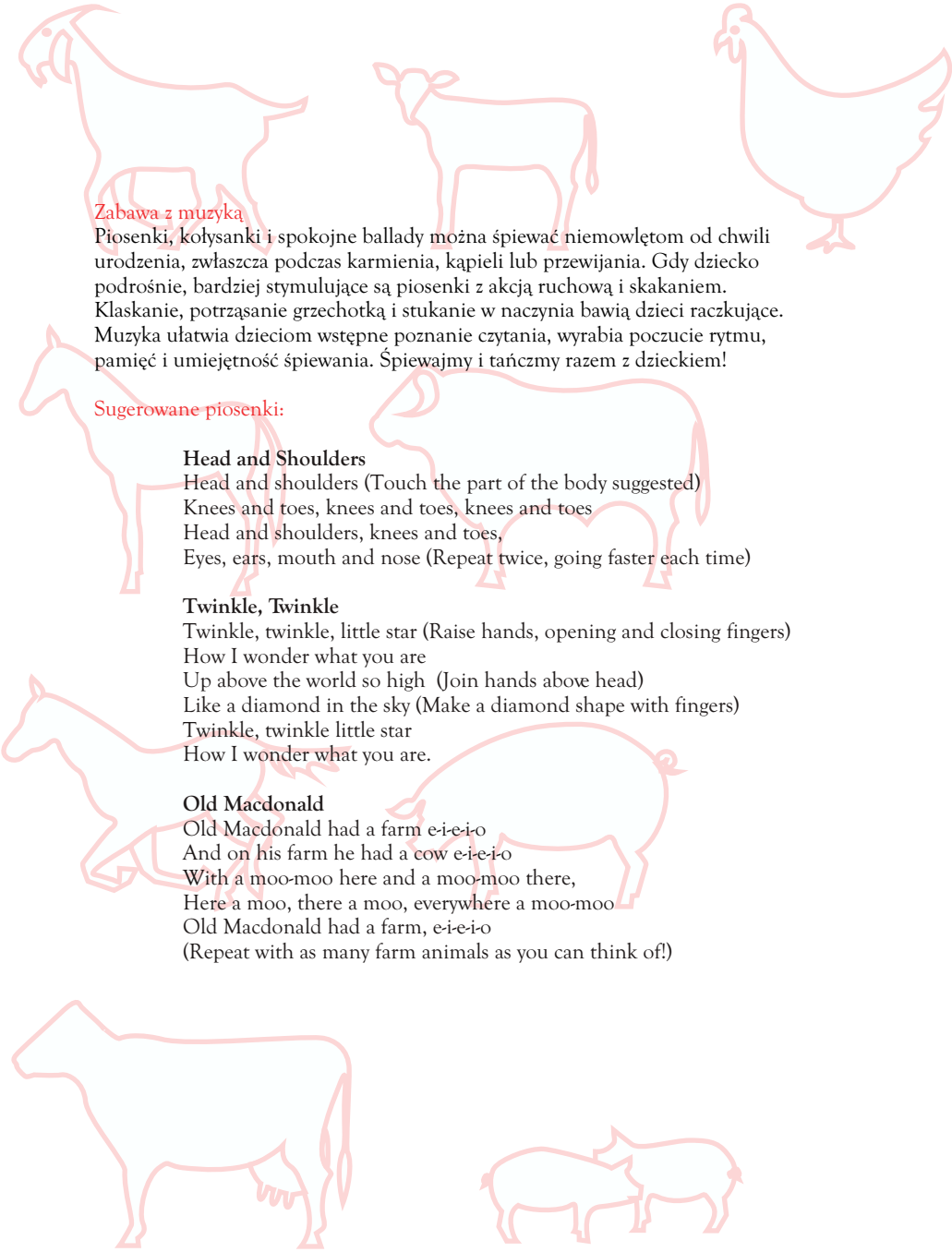
Twinkle, Twinkle

Twinkle, twinkle, little star (Raise hands, opening and closing fingers)
How I wonder what you are
Up above the world so high (Join hands above head)
Like a diamond in the sky (Make a diamond shape with fingers)
Twinkle, twinkle little star
How I wonder what you are.

Old Macdonald

Old Macdonald had a farm e-i-e-i-o
And on his farm he had a cow e-i-e-i-o
With a moo-moo here and a moo-moo there,
Here a moo, there a moo, everywhere a moo-moo
Old Macdonald had a farm, e-i-e-i-o
(Repeat with as many farm animals as you can think of!)

The page is decorated with several faint, pink line-art illustrations of farm animals. At the top left is a goat, next to it is a cow, and to the right is a chicken. In the middle left is a horse, and in the middle right is a pig. At the bottom left is a large cow, and at the bottom right is a small pig.

Zabawa z muzyką

Piosenki, kołysanki i spokojne ballady można śpiewać niemowlętom od chwili urodzenia, zwłaszcza podczas karmienia, kąpieli lub przewijania. Gdy dziecko podrośnie, bardziej stymulujące są piosenki z akcją ruchową i skakaniem. Klaskanie, potrząsanie grzechotką i stukanie w naczynia bawią dzieci raczkujące. Muzyka ułatwia dzieciom wstępne poznanie czytania, wyrabia poczucie rytmu, pamięć i umiejętność śpiewania. Śpiewajmy i tańczmy razem z dzieckiem!

Sugerowane piosenki:

Head and Shoulders

Head and shoulders (Touch the part of the body suggested)
Knees and toes, knees and toes, knees and toes
Head and shoulders, knees and toes,
Eyes, ears, mouth and nose (Repeat twice, going faster each time)

Twinkle, Twinkle

Twinkle, twinkle, little star (Raise hands, opening and closing fingers)
How I wonder what you are
Up above the world so high (Join hands above head)
Like a diamond in the sky (Make a diamond shape with fingers)
Twinkle, twinkle little star
How I wonder what you are.

Old Macdonald

Old Macdonald had a farm e-i-e-i-o
And on his farm he had a cow e-i-e-i-o
With a moo-moo here and a moo-moo there,
Here a moo, there a moo, everywhere a moo-moo
Old Macdonald had a farm, e-i-e-i-o
(Repeat with as many farm animals as you can think of!)

Recommended Resources

Books:

The most important thing about choosing a book to read is to find something that both you and your child are excited about. Here are a few examples of books and recordings for various ages. There are many more. Ask at your local library.

Ages 0-18 months: The best books for this age are board, cloth and bath books. Books with rhymes, songs and simple words with clear pictures are most effective.

Collins, Heather	Twinkle, Twinkle Little Star
Fleming, Denise	Barnyard Banter
Fox, Mem	Time for Bed

Ages 18 months - 3 years: For this age, look for clear pictures and simple stories with one or two lines per page. Repetition and participation works well with this age group.

Brown, Margaret	Goodnight Moon
Williams, Sue	I went Walking
Davis, Aubrey	The Enormous Potato

Ages 3-5 years: Books for this age group contain lots of action, e.g. cars moving, animals playing, children climbing in the pictures. The concepts and stories are more complex and usually longer with an expanded vocabulary.

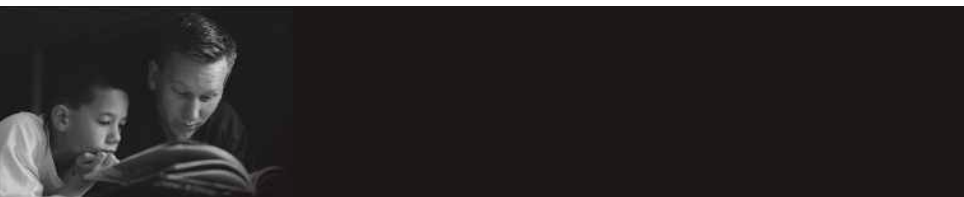
Carle, Eric	The Very Hungry Caterpillar
Lum, Kate	What! Cried Granny
Martin, Bill	Chicka, Chicka, Boom, Boom

Music Cassettes and CD's:

Diamond, Charlotte	My Bear Gruff
McGrath, Bob and Katherine Smithrim	Songs and Games for Toddlers
Penner, Fred	The Cat Came Back
Sharon, Lois and Bram	Mainly Mother Goose

Reading Resources for parents:

Chorao, Kay	Baby's Lap Book
Fox, Mem	Reading Magic
Raffi	The Raffi Singable Songbook

Zalecane materiały

Książki:

Najważniejszą sprawą przy wyborze książek do czytania jest znalezienie czegoś, co interesuje zarówno rodziców jak i dziecko. Oto kilka przykładów książek i nagrań zalecanych, w zależności od wieku dziecka. Jest ich znacznie więcej - należy zapytać w najbliższej bibliotece.

Wiek 0-18 miesięcy: W tym wieku najlepsze są książki sztywne w formie plansz, z materiału lub przeznaczone do kąpieli. Najskuteczniejsze są książki z wierszykami i piosenkami z prostym słownictwem i wyraźnymi obrazkami.

Collins, Heather	Twinkle, Twinkle Little Star
Fleming, Denise	Barnyard Banter
Fox, Mem	Time for Bed

Wiek od 18 miesięcy do 3 lat: Dla dziecka w tym wieku, należy szukać książek z wyraźnymi obrazkami i prostymi historyjkami, z jedną czy dwiema linijkami tekstu na stronie. Powtarzanie i czynny udział w czytaniu są odpowiednie dla dzieci w tym wieku.

Brown, Margaret	Goodnight Moon
Williams, Sue	I went Walking
Davis, Aubrey	The Enormous Potato

Wiek 3-5 lat: Książki dla dzieci w tym wieku zawierają wiele akcji, np. jadące samochody, bawiące się zwierzęta, ilustracje ze wspinającymi się dziećmi. Pomysły i historyjki są bardziej złożone i zwykle nieco dłuższe, zawierające bogatsze słownictwo.

Carle, Eric	The Very Hungry Caterpillar
Lum, Kate	What! Cried Granny
Martin, Bill	Chicka, Chicka, Boom, Boom

Kasety muzyczne i płyty kompaktowe (CD):

Diamond, Charlotte	My Bear Gruff
McGrath, Bob and Katherine Smithrim	Songs and Games for Toddlers
Penner, Fred	The Cat Came Back
Sharon, Lois and Bram	Mainly Mother Goose

Lektura dla rodziców:

Chorao, Kay	Baby's Lap Book
Fox, Mem	Reading Magic
Raffi	The Raffi Singable Songbook

Koordinacja:

Brampton Public Library	(905) 793-4636	www.bramlib.on.ca
Caledon Public Library	(905) 857-1400	www.aledon.library.on.ca
Mississauga Public Library	(905) 615-3500	www.city.mississauga.on.ca/library

Przyląć się do nas! W celu otrzymania dalszych informacji na temat spotkań dla małych dzieci, z czytaniem opowiadań, w ramach programu Wychować czytelnika, prosimy o skontaktowanie się z najbliższą biblioteką.

Partnerzy:

Program Wychować czytelnika oferowany jest przez poniższe organizacje lokalne:

Bolton Junior Y	Family Services of Peel
Bolton Welcome Wagon	India Rainbow Community Services of Peel
Brampton Multicultural Community Centre	Le Cercle de l'Amitié
Brampton Neighbourhood Resource Centre	Malton Neighbourhood Services
Brampton YMCA	Mississauga Parent Child Resource Centres
Caledon Parent Child Centre	Parents without Partners Inc, Peel Chapter 1054
Catholic Family Services of Peel Dufferin	Region of Peel Health Department - Healthy
Dixie Bloor Neighbourhood Centre	Babies, Healthy Children Programme
Family Education Centre	

